

Съфинансирано от
Европейския съюз

Главна дирекция "Оперативна програма околна среда"
programming@moew.government.bg

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПРОЦЕДУРА ЗА ДИРЕКТНО ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БФП „МОДЕЛИ ЗА ОПТИМИЗИРАНЕ НА ПРОЦЕСА НА УПРАВЛЕНИЕ НА БИТОВИТЕ ОТПАДЪЦИ ОТ ОБЩИНИТЕ В БЪЛГАРИЯ“ ПО ПРИОРИТЕТ „ОТПАДЪЦИ“ НА ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА“ 2021-2027 г.	
Приоритет	Отпадъци
Цел на политиката	По-зелена, нисковъглеродна и устойчива Европа с икономика в преход към нулеви нетни въглеродни емисии чрез насърчаване на чист и справедлив енергиен преход, зелени и сини инвестиции, кръгова икономика, смекчаване на последиците от изменението на климата и приспособяване към него, превенция и управление на риска и устойчива градска мобилност
Специфична цел	Насърчаване на прехода към кръгова и основаваща се на ефективно използване на ресурсите икономика
Наименование на процедурата	Модел за оптимизиране на процеса на управление на битовите отпадъци от общините в България
Вид на процедурата	Процедура чрез директно предоставяне на БФП
Териториален обхват	Проектът трябва да бъде изпълнен на територията на Република България в 6-те региона на планиране от ниво NUTS2 – Югозападен, Южен Централен, Югоизточен, Североизточен, Северен Централен и Северозападен.
Цели на процедурата	Основната цел на процедурата е да бъде подпомогнато увеличаването на капацитета на общините за подобряване на моделите за управление на отпадъците, за изпълнение на възложените им с приложимото законодателство отговорности и за постигане на целите, заложиени в Националния план за управление на отпадъците. Конкретни цели: 1. Методическа подкрепа за създаване необходимите условия за преминаване към определяне размера на таксата за битови отпадъци (ТБО) съгласно основите, посочени в чл. 67, ал. 8 в <i>Закона за местните данъци и такси</i> (публикуван в ДВ, бр. № 88 от 3 ноември 2017 г.); 2. Методическа подкрепа за разработване на общински нормативни актове по управление на отпадъците и определяне на такса битови отпадъци;

	3. Експертна подкрепа за определяне на финансовите източници за дейностите по управление на отпадъци; 4. Създаване на специализиран софтуер за начисляване на такса битови отпадъци. Мярката е включена като допустима по приоритет 2 „Отпадъци“ на ПОС 2021-2027 г., допустима е за финансиране от Европейския фонд за регионално развитие и ще допринесе за постигане на специфична цел по приоритета <i>„Насърчаване на прехода към кръгова и основаваща се на ефективно използване на ресурсите икономика“</i> чрез подобряване на управлението на битовите отпадъци от общините в България за постигане на заложените в нормативната уредба цели към 2030 г. Изпълнението на мярката е предвидена и в Плана за действие към <i>Програмата за достигане на целите за подготовка за повторна употреба и за рециклиране на битовите отпадъци</i> към <i>Националния план за управление на отпадъците</i> за периода 2021-2028 г., отключващо условие към специфичната цел по приоритет 2 на ПОС 2021-2027 г.
Очаквани резултати от процедурата	В резултат от изпълнението на проекта се очаква да се подобрят системите за управление на отпадъците на ниво община, да се усъвършенстват организационните структури за управление на дейностите в общините, да стартира плавно преминаване към определяне размера на такса „битови отпадъци“ с водеща основа „количество“ и прилагане на принципа „Замърсителят плаща“ и да се повиши обществената информираност на гражданите и бизнеса за управлението на отпадъците.
Индикатори по процедурата	Проектното предложение трябва да включи задължително следните индивидуални за процедурата индикатори: Индикатори за резултат: 1. <i>Общини, подкрепени за прилагане на примерните модели – брой</i> Като базова стойност се посочва 0 бр., а като целева стойност се посочва брой на подкрепените чрез проекта общини, които да бъдат най-малко 70. 2. <i>Проведени форуми за популяризиране на моделите – брой</i> Като базова стойност се посочва 0 бр., а като целева стойност се посочва брой на кампаниите за популяризиране на моделите, които да бъдат най-малко 14. Индикатори за изпълнение: 1. <i>Изготвени анализи – брой</i> Като базова стойност се посочва 0 бр., а като целева стойност се посочва брой на изготвените чрез проекта анализи, които да бъдат най-

	малко 2. <i>2. Разработени примерни модели за управление на отпадъците (по зони) – брой</i> Като базова стойност се посочва 0 бр., а като целева стойност се посочва брой на разработените примерни модели чрез проекта, които да бъдат най-малко 8. <i>3. Изготвени наръчници и насоки – брой</i> Като базова стойност се посочва 0 бр., а като целева стойност се посочват брой на изготвените наръчници и насоки чрез проекта, които да бъдат най-малко 2. <i>4. Разработен специализиран софтуер – брой</i> Като базова стойност се посочва 0 бр., а като целева стойност се посочва брой разработен специализиран софтуер чрез проекта, който да е най-малко 1. ВАЖНО: Бенефициентът описва как са определени целевите стойности на индикаторите и посочва източник на информация за тяхното определяне и отчитане.
Дата на обявяване на процедурата	м. април/м. май 2023 г.
Бюджет на процедурата	Общият бюджет по процедурата е 5 000 000,00 лв. (с ДДС), от които 651 012 лв. (с ДДС) лв. са за дейности, изпълнявани в Югозападния регион за планиране (ЮЗР), а 4 348 988 лв. (с ДДС) са за дейности, изпълнявани в Северозападния регион за планиране (СЗР), Северния Централен регион за планиране (СЦР), Североизточния регион за планиране (СИР), Югоизточния регион за планиране (ЮИР) и Южния Централен регион за планиране (ЮЦР).
Минимален и максимален размер на БФП	По процедурата не се предвижда определянето на минимален размер. Максималният размер на БФП по процедурата е до 5 000 000,00 лв. (с ДДС).
Съфинансиране от страна на бенефициента	По процедурата могат да се предоставят до 100% от максималния размер на допустимите разходи. Допустимо е съ-финансиране от страна на бенефициента, като няма ограничение на неговия дял.
Допустим кандидат по процедурата	Национално сдружение на общините в Република България (НСОРБ), предефинирано като конкретен бенефициент в Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. за директно предоставяне на средства на

	сдружението за разработването на моделите за оптимизиране на процеса на управление на битовите отпадъци в България и за методическа подкрепа на общините при въвеждане на разработените модели. НСОРБ е учредено на 11.12.1996 г. и в него членуват на доброволен принцип всички общини в Република България. Сдружението е създадено на основание чл. 9 от <i>Закона за местното самоуправление и местната администрация</i> и е регистрирано съгласно <i>Закона за юридическите лица с нестопанска цел</i> и осъществява дейността си в обществена полза. НСОРБ има натрупан значителен опит в подпомагането на общините при изпълнение на възложените им ангажменти – в рамките на проекти, съфинансирани от ЕСИФ, Сдружението подкрепя общините за подготовката и изпълнението на европейски проекти, подобряване процеса на възлагане, съблюдаване режима на държавни помощи, разработване на проекти, съфинансирани с финансови инструменти и други ключови дейности, в които общинският кадрови капацитет е недостатъчен. До края на 2023 г. НСОРБ оказва експертна подкрепа на общините и за подготовката на необходимите стратегически и програмни документи за програмен период 2021-2027 – планове за интегрирано развитие на община, интегрирани териториални инвестиции, секторни документи и други. Подобен подход за централизирано осигуряване чрез НСОРБ на висококвалифицирана експертна подкрепа би бил успешен и по отношение на дейностите по управление на отпадъците.
Допустими партньори по процедурата	По процедурата не е допустимо партньорство.
Допустими дейности по процедурата	<u>Дейност 1 – Анализ на състоянието</u> По дейността трябва да бъдат изготвени два анализа: <i>I. Анализ на съществуващата ситуация по управление на битови отпадъци</i> Анализът следва да се разработи за всички общини в Република България. <i>II. Анализ на добри практики:</i> В допълнение към анализа на управлението на битови отпадъци на общинско ниво трябва да бъде изготвен и анализ на практиките в други страни от Европейския съюз за прилагане на система за заплащане на услугите по управление на отпадъците в зависимост от техния обем и/или количество и тип зона. <u>Дейност 2 - Разработване на примерни модели за управление на отпадъците</u> Дейността трябва да бъде изпълнена в две части: <i>Първа част 1. Разработване на примерни модели за събиране, позволяващи измерване на обема и/или количеството на събраните</i>

битови отпадъци.

Моделите за събиране на отпадъци трябва да бъдат разработени в зависимост от типа на населеното място и вида застрояване, като позволяват планиране на дейностите по събиране и транспортиране на отпадъци на ниво община, в зависимост от населението разпределено, според избраните типови зони.

Втора част 2. Изготвяне на насоки и препоръки за управление на отпадъците в зависимост от констатираните дефицити и основни предизвикателства.

В рамките на дейността трябва да бъдат изготвени насоки за внедряване на предложените модели за събиране на отпадъците и преминаване към определяне такса битови отпадъци в зависимост от техния обем и/или количество и тип зона.

Проектите на насоки и препоръки следва да бъдат представени и обсъдени с общинските администрации, МОСВ и други компетентни държавни институции в рамките на отделни тематични форуми.

Следва да се изготви и примерен проект на общинска наредба за управление на отпадъците, отчитащ примерните модели за събиране на отпадъците, както и варианти за определяне на размера на ТБО в зависимост от техния обем и/или количество и тип зона.

Дейност 3 - Разработване на специализиран софтуер за планиране и контрол на дейностите с отпадъци и начисляване на такса битови отпадъци

Следва да бъде разработен интерактивен уеб-базиран модел за планиране на услуги за управление на отпадъците, който предоставя прогнози за генерирането и състава на отпадъците, позволява моделиране на различни технически алтернативи за предоставяне на услуги и изчислява пълните разходи на системите за управление на отпадъците. Софтуерът следва да позволява изчисляване на такса битови отпадъци за избраната система за управление на отпадъци по категории ползватели за всеки от моделите, изготвени в рамките на дейност 2.

Дейност 4 - Популяризиране на примерните модели и инициране използването им от общините

Дейност 5 - Подкрепа за общините, желаещи да внедрят примерните модели на своя територия

НСОРБ трябва да окаже експертна подкрепа на всяка община, желаеща да приложи разработените модели на своя територия, като минималния брой подкрепени общини е 70.

Дейност 6 - Систематизиране на предложения за промени в общинската и национална нормативна уредба в сферата на дейностите по управление на отпадъците

	В резултат на подготвените разработки, анализи и модели, практическото им приложение в част от общините, както и на база изводите от проведените дискуссионни форуми, следва да се систематизират предложения за промени в нормативната уредба – местна и национална. <u>Дейност 7 - Организация и управление на проекта</u> <u>Дейност 8 - Комуникация и видимост.</u>
Индикативни категории допустими разходи по процедурата	Допустими по процедурата категории разходи: - Разходи за нематериални активи; - Разходи за услуги; - Разходи за материали; - Разходи за провеждане и участие в мероприятия; - Разходи за персонал; - Непреки разходи – в т.ч. разходи за организация и управление, разходи за комуникация и видимост и разходи за разработване на тържни документи. Дейностите следва да бъдат остойностени въз основа на анализ, чрез който да се покаже и обоснове, че проектното предложение предлага най-доброто съотношение между размера на исканата БФП, предвидените дейности и постигането на поставените цели. Ограничения в стойностите за определени категории разходи: - непреки разходи – задължително прилагане на опростен разход по смисъла на чл. 55, ал. 1, т. 4 от ЗУСЕФСУ в размер на ограниченията, заложи в <i>Методологията за определяне на размерите на единна ставка за финансиране на непреки разходи по проекти по ПОС 2021-2027 г.</i>¹ – разходи за организация и управление, за комуникация и видимост и за разработване на тържни документи за проекти със стойност на БФП от 2 500 001 - 7 000 000 лв. е 4% от допустимите преки разходи по проекта, финансирани от БФП; - разходи за персонал - до 20 % от преките разходи при условията и ограниченията по чл. 55, параграф 1 от Регламент 2021/1060 или като почасова ставка съгласно чл. 55, параграфи 2-5 от същия регламент. Съобразено с разпоредбата на чл. 64 от Регламент 2021/1060, данък върху добавената стойност (ДДС) е допустим разход за проектни предложения с общ размер на разходите под 5 000 000 евро (с ДДС).

¹ Преамбюл (43) от Регламент (ЕС) 2021/1060 - За да се осигури възможност за незабавното прилагане на единни ставки, всички единни ставки, определени от държавите членки през периода 2014—2020 г. на основата на коректен, справедлив и проверим метод на изчисление, следва да продължат да се прилагат за подобни операции, подпомагани съгласно настоящия регламент, без да се изисква нов метод на изчисление.

Максимален срок за изпълнение на проекта	До 32 месеца от сключване на АДБФП при съобразяване на крайния срок за допустимост на разходите по чл. 63, параграф 2 на Регламент (ЕС) 2021/1060
Начин на подаване на проектните предложения	Попълване на уеб базиран формуляр за кандидатстване и подаването му с електронен подпис чрез системата ИСУН.
Документи, които ще се изискват на етап на кандидатстване	Индикативен списък на документите, които ще се изискват на етап на кандидатстване: 1. Визия за подготовка на проект „<i>Модели за оптимизиране на процеса на управление на битовите отпадъци от общините в България</i>“; 2. Доказателства за обявени обществени поръчки под условие по чл. 114 от ЗОП за дейностите по проектното предложение - линкове към регистъра на обществените поръчки в ЦАИС ЕОП; <i>Бележка: Във формуляра за кандидатстване не се попълва информация за план за външно възлагане;</i> 3. Анализ на остойносттаването.
Краен срок за подаване на проектно предложение	До 3 месеца от датата на публикуване на обявата
Други задължителни условия и изисквания	1. Не е допустимо включване в проектното предложение на дейности, съответно разходи, за проектиране, изпълнение и експлоатация на инфраструктура; доставка на съдове, оборудване и техника за събиране и третиране на отпадъци, както и на придобиване на дълготрайни материални активи. 2. Ако дейности или част от тях за започнали, но не са завършени преди подаване на проектното предложение и сключване на АДБФП, разходите за тях са допустими само ако са извършени след 01.01.2021 г. и са изпълнени съгласно приложимото законодателство.